

“ Je moet niet alleen afgaan op een oppervlakkige indruk ”

INTERVIEW Kees Wijsman

ARBEID

‘Werkhouding minstens zo belangrijk als vakmanschap’

's Lands Beste Leermeester Bouw & Infra Kees Wijsman begon 42 jaar geleden zelf ook als timmerleerling. Het vakonderwijs is sindsdien flink veranderd maar de jongeren niet, onderstreept hij. "Vroeger was niet alles beter."

Bart Mullink

Geen toeval was het, dat Kees Wijsman in dienst kwam van Vink Bouw, zeven jaar geleden. De ambities van zijn werkgever en die van hemzelf komen, zo legt hij uit, sterk overeen. "Wat me aansprak was het streven naar kwaliteit, de manier waarop met mensen werd omgegaan. Maar een verhaal daarover is één ding, ik wilde het ook zelf zien. Daarvoor ben ik in een bouwkeet op bezoek geweest tijdens de pauze."

Na 14,5 jaar bij mijn vorige werkgever, besloot Wijsman voor de resterende periode van zijn werkzame bestaan iets nieuws te zoeken. "Ik kon kiezen uit vijf bedrijven. Bij Vink Bouw had ik het beste gevoel. Terecht, blijkt achteraf wel. Van de andere zijn er inmiddels drie failliet en bij één zijn vorig jaar veel ontslagen gevallen."

De Beste Leermeester werkt bij het bedrijf dat in 2013 werd uitgekozen als Beste Leerbedrijf van Nederland. Niet alleen van de Bouw & Infra, van alle sectoren. Maar wie naar Vink Bouw kijkt als leerbedrijf, komt ook snel uit bij Wijsman. Met zijn 37 jaar ervaring in het begeleiden van leerlingen is hij de éminence grise onder de circa twintig leermeesters onder het personeel. Naast timmerman is Wijsman uitvoerder en coördineert hij de inzet van alle leerlingen.

Woonwijk

Momenteel is hij uitvoerder op een bouwplaats in Houthavens, het vervuilde voormalige havengebied in Amsterdam waar een energieneutrale woonwijk komt. Een wijk met onder meer grachtenpanden langs nieuw aan te leggen grachten. Deze krijgen een directe verbinding met het IJ. Verder komen er appartementen. Als leerling trad hier zeven weken geleden de 16-jarige Abel aan, afkomstig van Bouwmensen

Leermeester Kees Wijsman met een leerling. Foto: Ruud Jonkers

Amsterdam. "Jongeren die net van het vmbo afkomen", schetst de leermeester, "hebben nog maar weinig praktijkonderwijs gehad. Heel anders dan het vroeger ging op de lts. Abel is in elk geval een slimme jongen, zag ik snel. Hij kan nog veel leren." Wie een goede leerling wordt? Daarover ontstaan volgens hem regelmatig misverstanden. "Je moet als leermeester door een oppervlakkig beeld heen kunnen kijken. Wat erin zit, komt er misschien nog niet uit. Wijs ze mensen daarom af, dan zijn ze weg. Terwijl er misschien best wat met ze te bereiken was geweest."

De verschillen tussen leerlingen onderling zijn volgens hem vergelijkbaar met vroeger. Je hebt makkelijke en moeilijke, trage en snelle. Elke leerling is anders. Het is, legt hij uit, zaak voor al die jongeren persoonlijk te bekijken wat je met ze wil bereiken en hoe dat haalbaar kan zijn. "Dan helpt het dat ik hiermee al zo lang bezig ben. Toen ik begon als leermeester, dacht ik ook niet na over zulke dingen. Je begint gewoon. Doet wat je denkt dat je moet doen. Na verloop van tijd had ik allerlei soorten leerlingen gehad. Daardoor ga je er meer over nadenken.

Verschillende personen kortom en verschillende wegen die - zoals dat heet - naar Rome leiden. Met uiteindelijk hetzelfde doel: de ontwikkeling van vakmanschap en het leren samenwerken in een team. Een voortgezet dienstverband is dan een voor de hand liggende optie. "Ongeveer de helft van de leerlingen komt uiteindelijk ook bij ons in dienst."

Struikelblok

Het belangrijkste struikelblok dat dit in de weg kan staan, blijkt mentaal. Een verkeerde werkhouding kan een

bezwaar zijn. "Zoiets zien we meestal al vroeg aankomen. Niet iedereen wil hier in dienst komen natuurlijk, maar als iemand waarover wij twijfelen wel wil, maken we hem duidelijk dat diens gedrag moet veranderen. Als ze echt willen, maken ze daar werk van en lukt het. Want vakmanschap is belangrijk maar ook de bereidheid om samen te werken met collega's. Op die manier krijgen we er misschien een goede vakman bij maar in elk geval een loyale medewerker. Dat is ook al heel wat want alleen krijg je op een bouwplaats weinig voor elkaar. Samen staan we sterk."

ARBEID

Vink Bouw vist gretig in eigen kweekvijver naar toekomstig personeel

Bart Mullink

Nieuwkoop - Vink Bouw uit Nieuwkoop kon mede dankzij groei van het bedrijf in de afgelopen jaren veel leerlingen in vaste dienst nemen. Nadat Rob de Kuiper dit bedrijf circa tien jaar geleden overnam, kreeg het opleiden vaart.

Inmiddels is een aanzienlijk deel van het personeelsbestand eigen kweek. "Van de honderd mensen die we in dienst hebben zijn er 45 binnen het bedrijf opgeleid", weet Mac Polhuijs, per-

soneelcoördinator en bedrijfsleider. "Gemiddeld werken we met tien bbl-leerlingen en twee of drie stagiairs van hogescholen." Bij het onderhoudsbedrijf Intersell, waarin Vink Bouw eerder dit jaar een 50-procentsaandeel nam, werken daarnaast nog vier tot vijf leerlingen.

Het leerlingenbestand is een kweekvijver waarin het bedrijf kan vissen naar toekomstig personeel. "We kunnen ze zo ook vast onze eigen normen meegeven. Welke? Vooral gedrevenheid. Het fijn vinden met het vak bezig te zijn.

Het werk niet alleen zien als verplichting maar het ook graag doen. Passie, daarna komt vakmanschap." Regelmatig wordt een project verheven tot leerlingbouwplaats. "Een met bijvoorbeeld vier leerlingen. Jongeren vinden het prettig als er leeftijdgenoten zijn." Timmerleerlingen krijgen een opleiding tot allround vaklui. "Nieuwe vaardigheden worden belangrijk, onder meer doordat een toenemend deel van het werk in de fabriek plaatsvindt. Op de bouwplaats moet je nadenken over

logistiek en het op elkaar aansluiten van onderdelen. Het onderlinge samenspel wordt steeds belangrijker. En ook: kunnen denken. We letten daarom niet alleen op of leerlingen gouden handjes hebben. Het streven is dat iedereen bbl-niveau 3 haalt. Eventueel niveau 2, als het maar om gedreven jongens gaat." Nogal wat jongeren blijken inderdaad geschikt, ook al stralen ze dat op hun zestiende of zeventiende niet allemaal uit, zo weet ook Polhuijs. "Om vooruit te komen heeft de een dan een schop

onder de kont nodig, de ander een aai over de bol. Met de leermeesters besteden we aan dit soort zaken veel aandacht. Behalve de verplichte periodieke bijscholing van Fundeon houden we bijvoorbeeld zelf twee keer per jaar leermeesterbijeenkomsten. We praten dan over alle leerlingen, of ze goed uit de verf komen, of dat we daar nog iets voor moeten doen. Maar we bespreken niet alleen hoe leerlingen het doen. Een doel is ook om de leermeesters aan het juiste gereedschap te helpen om hun bijdrage op een hoger plan te krijgen."